

Åbent brev til medlemmerne af Kulturudvalget i Aarhus Kommune

Formand S.B. Andersen
Næstformand Hüsein Arac
Lone Hindø
Mahad Yussuf
Mette Bjerre
Peter Sporleder
Hans Skou

Nyt navn til Kvindemuseet i Danmark?

Vi stiller spørgsmål til proces og formål

Vi henvender os til jer som (skatte) borgere i Aarhus Kommune initiativtager til og medstiftere af Kvindemuseet i Danmark. Vi har netop i dagspressen erfaret, at bestyrelsen for Kvindemuseet har besluttet, at museet skal skifte navn. Vi ønsker Kulturudvalgets redegørelse for, om forslaget om Kvindemuseets navne - og dermed vedtægtsændring er sket med udvalgets accept?

Proces - det demokratiske grundlag?

Den 1. marts 2019 tiltrådte den ny direktør for Kvindemuseet, Julie Rokkjær Birch. Hun udtalte allerede den 7. marts 2019 til dagbladet Politiken, at museet skal have et nyt navn.

Den 15. september 2020 udsendte Kvindemuseet en pressemeddelelse om, at museet iværksatte en proces for at undersøge sit navn. Direktør Julie Rokkjær Birch udtaler: "... derfor undersøger vi nu, hvordan museets navn kan komme til at stemme bedre overens med museets vision og virke ...".

Museet fortæller i pressemeddelelsen, at ete brandingbureau, Creative Zoo, er overdraget opgaven. Landsdækkende spørgeundersøgelser og fokusgrupper skal gøre museet klogere på, hvordan museet skaber de bedste vilkår for at bringe Kvindemuseet ind i en ny æra. Creative Zoo har arbejdet hurtigt og gennemført opgaven på seks uger (!).

Allerede den 3. november 2020 er man klar med en pressemeddelelse fra Kvindemuseet: Kvindemuseet skal skifte navn. Det hedder i pressemeddelelsen, at "beslutningen er truffet efter en grundig proces, der har involveret fokusgrupper, spørgeskemaundersøgelser og en åben debat med mange forskellige interessenter".

Århus Stiftstidende skriver den 4. november 2020 i sin omtale: "Siden Kvindemuseets direktør, Julie Rokkjær Birch, tiltrådte i marts 2019 har idéen om et navneskifte været på tale."

Vi, der underskriver dette brev, er en del af stifterne af Kvindemuseet. Vi er dybt forundrede og meget bekymrede. Vi har ikke set nogen form for dokumentation for processen endsige været inddraget. Til dato har knap 500 personer skrevet under på en underskriftsindsamling mod ændring af Kvindemuseets navn. Ingen af dem er blevet hørt eller omtalt af Julie Rokkjær Birch.

Hvem har været inddraget og hvordan? Det har vi sat os for at undersøge. Det er oplagt, at først og fremmest Aarhus Kommune v/Kulturudvalget må være involveret i en så vigtig en beslutning. Kommunen er mangeårig hovedbidragsyder og yder pt. et årligt driftstilskud på 4,3 mio. kr., plus det løse. Se regnskab 2019.

Vi har gennemset referater fra de sidste to års møder i Kulturudvalget og må forundret konstatere: Nej. Der har ikke været afholdt møder mellem Kulturudvalget og Kvindemuseet. Kvindemuseet har alene været på udvalgets dagsorden i form af en sporadisk omtale af en kort mail uden fagligt indhold sendt fra Kvindemuseets direktør til udvalgsformanden den 15. november 2019. Intet spor af information om eller drøftelse af navneskifte, som jo dog indebærer en vedtægtsændring.

Elsebeth Frederiksen (Ø) er af Aarhus Kommune udpeget som medlem af Kvindemuseets bestyrelse. Der ses ikke at have været nogen kontakt mellem Elsebeth Frederiksen og Kulturudvalget.

Jvf. driftsaftale mellem Aarhus Kommune og Kvindemuseet dateret den 24. januar 2018 skal der minimum én gang årligt afholdes et dialogmøde mellem museet og kommunen. Vi kan ikke se, om der i 2019 og 2020 er afholdt dialogmøder?

Formålet med Kvindemuseet

Kvindemuseet blev etableret i 1982 i et samarbejde mellem en kreds af initiativtagende kvinder, repræsentanter for de faglige organisationer, erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og Aarhus Kommune, med hjælp fra en række politikere, bl.a. Lone Hindø, som i dag er medlem af Kulturudvalget. Det var det daværende Arbejdsmarkedsnævn, som via Lov om Jobskabelse, besluttede at støtte museets fra starten. Formålet var at udforske og formidle kvinders historie og at se bredt på kønnets historie og forandring i vores kultur (se notat om Kvindemuseet til Kulturudvalget dateret 10. september 2014).

Vedtægter

Aarhus Byråd tiltrådte nye vedtægter for Kvindemuseet med ikrafttræden den 1. juni 2016. I indstilling til Byrådet via Magistraten dateret den 9. september 2016, indstilles det, at Byrådet skal godkende de nye vedtægter for Kvindemuseet. Det hedder her: "Hensigten med ændringsforslaget er en udvidelse af museets ansvarsområde. Museets fokus på kvinders liv og virke udvides til at omfatte kønskultur".

Det hedder i de nye vedtægter for Kvindemuseet § 2 stk. 1: "Museets emnemæssige ansvarsområde er kønnenes kulturhistorie. Museets fokusområder er kønskultur historisk og aktuelt **med afsæt i kvindehistorie**" (vores fremhævnings).

Bemærkning fra afsenderne af denne henvendelse:

Når man i 2016 i vedtægterne skriver "kønnenes kulturhistorie", mener man "mænd og kvinder". De nye vedtægter er skrevet, før den identitetspolitiske bølge skyllede ind over landet. Denne er i 2020 nået til Kvindemuseet, hvor man i indgangspartiet byder gæsterne velkommen med en plakat, hvor 29 køn er anført. Identitetspolitikken ønsker at udviske det biologiske køn til fordel for den sociale kønsopfattelse. Man ser i efterårets pressemeddelelser om navneskifte på tilsvarende vis både direktør og bestyrelsesformand for museet referere til "*alle kønnene*".

Det hedder i vedtægterne § 14 stk. 1: "Museets vedtægter såvel som senere ændringer heri skal godkendes af museets hovedtilskudsyder". Det betyder, at et navneskifte alene kan ske med Aarhus Kommunes godkendelse.

Da de nye vedtægter i 2016 blev udarbejdet, drøftet og tiltrådt, var der på intet tidspunkt overvejelse om et navneskifte. Man så intet til hinder for, at det let udvidede virkefelt kunne rummes under navnet Kvindemuseet.

Vi er helt på linje med beslutningstagerne i 2016. Der er efter vores bedste vurdering intet i de nye vedtægter, som tilsiger, at der er grund til at skifte navn på Kvindemuseet.

Hvad er der sket siden juni 2016? Hvad kan hensigten med et navneskifte være? Hvad var det, som fik Julie Rokkjær Birch til allerede 7 dage efter sin tiltræden som direktør til Dagbladet Politiken at udtale, at Kvindemuseet skulle have et nyt navn? Det vil vi forsøge at give et bud på nedenfor. Det er vores håb, at Kulturudvalget og Aarhus Kommune vil se med lige så stor alvor som vi på dette.

Hvilke argumenter fremfører JULIE Rokkjær Birch?

A. Mange tror, at Kvindemuseet kun er for og om kvinder. Vores bemærkninger:

1. Vi har fra et uendeligt antal sønner, kærestes, venner, mænd, fædre og masser af individer af hankøn hørt engagerede og inspirerede beretninger om deres besøg på Kvindemuseet.
2. Der har siden 2015 været en skoletjeneste ved Kvindemuseet, hvor et betydeligt antal skoleklasser og deres lærere af begge køn er blevet inspireret og undervist.
3. Det fremstår som en løs og udokumenteret påstand, at mænd og drenge har følt sig ekskluderet. Hvis der er mænd eller drenge, som har følt sig ekskluderet, bør museet gennem sin formidling lægge vægt på at gøre opmærksom på, at alle er velkomne.

B. Et nyt navn skal sikre bedre overensstemmelse mellem museets navn og dets vision og virke. Vores bemærkninger:

1. Vi stiller os undrende og uforstående over for en manglende overensstemmelse.
2. Navnet Kvindemuseet er efter vores bedste vurdering i god overensstemmelse med formålet jvf. museets vedtægter. Det navn favner både det kvindepolitiske og det kønspolitiske spor.
3. Vi ser ønsket om et navneskifte som et udtryk for den identitetspolitiske bevægelse.
4. Vi frygter, at et navneskifte vil usynliggøre det kvindepolitiske spor.

Den identitetspolitiske bevægelse

Den identitetspolitiske bevægelse er nået til Danmark og Aarhus. Vi er bekymrede for, om man på Kvindemuseet forsøger at implementere identitetspolitikken, uden forinden at have indhentet accept heraf hos sin hovedbidragsyder, Aarhus Kommune.

I Danmark hviler vores demokratiforståelse og kulturpolitik på universelle principper i form af FN's menneskerettigheder. Vi tilslutter os i Danmark idéen om, at alle mennesker er født lige i værdighed og rettigheder.

Den identitetspolitiske bevægelse, derimod, tager udgangspunkt i minoriteters religion, etnicitet, seksualitet mv. Som et led i dette forsøger man at udviske det biologiske køn til fordel for den sociale kønsopfattelse. "Kvinder" og "mænd" eksisterer ikke som kønsidentiteter i sig selv. Man taler i stedet som Julie Rokkjær Birch om "alle kønnene".

Vi ønsker

At bevare og udvikle Kvindemuseet som et museum om kønnenes kulturhistorie - med afsæt i kvinders liv, arbejde og historie

At bevare og udvikle Kvindemuseet som et kultur- og mødested, hvor mænd, kvinder, børn og personer med anden kønsopfattelse af alle farver og nationaliteter fortsat føler sig velkomne og bliver inspirerede.

Fortsat at have FN's menneskerettigheder som platform for den kulturpolitiske formidling.

At sige nej tak til den identitetspolitiske tilgang, der ønsker at udviske køn og ændre definitioner (f.eks. kategorien kvinde).

At markere vores respekt for Kvindemuseets mangeårige hovedbidragsyder, Aarhus Kommune.

At markere vores forventning om, at Aarhus Kommune sætter foden ned og siger nej tak til navneskifte, med alt hvad dette måtte indebære.

Vi vil meget gerne deltage i en uddybende drøftelse med Kulturudvalget om Kvindemuseet, museets vision, virkefelt og eventuelt navneskifte. Vi anmoder hermed allerede nu om foretræde, når Kulturudvalget har dette emne på sin dagsorden.

Venlig hilsen

Kirsten Junge
Initiativtager til og medstifter af Kvindemuseet

Birthe Dalsgaard
Medstifter af Kvindemuseet

Margit Dalsgaard
Medstifter af Kvindemuseet

Ulla Bertelsen
Medstifter af Kvindemuseet

Den 9. november 2020